

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 64 0 Mal 046739 18 Spp
Sarajevo, 11.05.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Opštinskog suda u Širokom Brijegu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 21.03.2018. godine, na osnovu odredbi člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 11.05.2018. godine donio je:

ODLUKU

Odbija se zahtjev Opštinskog suda u Širokom Brijegu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj: 64 0 Mal 046739 18 Kom koji glasi:

1. Mogu li stranke u parničnom postupku podnositi prijedlog za ukidanje klauzule izvršnosti, koji je prethodno podnesen uz prigovor na rješenje o izvršenju, iako takav institut nije propisan Zakonom o parničnom postupku?
2. Može li sud u parničnom postupku postupati po takvom podnesku stranaka?

Obrazloženje

Dopisom od 21.03.2018. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 26.03.2018. godine, Opštinski sud u Širokom Brijegu, po prijedlogu tužitelja, dostavio je ovom sudu Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61. a) Zakona o parničnom postupku.

U zahtjevu Opštinski sud u Širokom Brijegu navodi da se pred tim sudom trenutno vodi sedam predmeta u kojima su podneseni prijedlozi za ukidanje klauzule izvršnosti na presude tog suda temeljem koji su podneseni prijedlozi za izvršenje i pokrenuti izvršni postupci, s time da su se predmeti ovakve vrste pojavljivali u mnogo većem broju prethodnih godina, te da se konstantno pojavljuju.

Činjenice relevantne za rješavanje spornog pravnog pitanja su sljedeće: tuženi, odnosno sljednik tuženog podnio je tom sudu 18.01.2018. godine Prijedlog za ukidanje klauzule pravosnažnosti i izvršnosti presude zbog propuštanja broj: 064-0-Mal-07-000 621 od 04.10.2007. godine, te je naveo da nije primio tužbu a ni presuda zbog propuštanja. Nadalje ističe da je tuženi na temelju nezakonite presude kod tog suda pokrenuo izvršni postupak pod brojem: 64 0 I 041803 17 I 2 protiv sljednika tuženog, na koji će tuženi uložiti prigovor,

zatražiti odgodu izvršenja i ustati tužbom za nedopustivost izvršenja. Radi navedenog predlaže ukidanje klauzule izvršnosti – pravosnažnosti na presudi zbog propuštanja Opštinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-Mal-07-000 621 od 04.10.2007. godine. Izvršenik, ovdje tuženi, je rješenje o izvršenju primio 15.01.2018. godine, a prijedlog za ukidanje klauzule pravosnažnosti, potvrde o izvršenosti je podnio 18.01.2018. godine, dakle blagovremeno.

Tužitelj prijedlog tuženog smatra neutemeljenim, prvenstveno iz razloga što Zakon o parničnom postupku ne predviđa takav pravni lijek, pa da je svako postupanje suda u parničnom postupku po pravnim lijekovima i pravnim sredstvima, koji nisu predviđeni ZPP-om F BiH, protivno odredbi člana 1. ZPP-a F BiH, odnosno protivno načelu zakonitosti. Nadalje tužitelj ističe da parnične stranke nisu ovlaštene same kreirati pravne lijekove a niti sud može postupati po takvim kreacijama parničnih stranaka, radi čega u podnesku od 28.02.2018. godine i podnosi prijedlog za pokretanje postupka pred Vrhovnim sudom F BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja koje se pojavljuje u većem broju predmeta a koje se odnose na to:

1. Da li stranke mogu u parničnom postupku same kreirati i ulagati pravne lijekove ili pravna sredstva koja nisu propisana Zakonom o parničnom postupku?
2. Da li stranke mogu ulagati pravni lijek koji nazivaju „Prijedlog za ukidanje klauzule pravomoćnosti“ a koji nije propisan Zakonom o parničnom postupku i može li sud postupati po takvom podnesku stranaka?

Tuženi je ostao kod svog prijedloga za ukidanje klauzule izvršnosti, a zahtjev tužitelja za pokretanje postupka pred Vrhovnim sudom F BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja smatra pravno nejasnim odnosno smatra da u postupku po prijedlogu za ukidanja klauzule izvršnosti, koji je podnesen temeljem odredbe člana 35. stav 4. Zakona o izvršenju, sud mora utvrditi samo dvije činjenice i to:

-Da li je prijedlog tuženog za ukidanje klauzule izvršnosti podniet u roku od 8 dana od dana prijema rješenja o izvršenju,

- Da li je dostava tužbe i presude zbog propuštanja izvršena u skladu sa odredbom člana 347. odnosno 339. Zakona o parničnom postupku F BiH, te je dopušteno dokazivati, jer je dostavnica javna isprava, da li su u javnoj ispravi neistinito utvrđene činjenice ili da je isprava nepravilno sastavljena (član 132. stav 3. ZPP-a F BiH).

Prvostepeni sud daje i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja pa ističe da po stavu svih sudija tog suda, a što je ujedno i vlastito tumačenje podnosioca zahtjeva, parnični sud je ovlašten temeljem odredbe član 35. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH („Službene novine F BiH broj” 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12), koja propisuje da će neosnovanu potvrdu o izvršnosti ukinut rješenjem isti sud odnosno organ vlasti, na prijedlog izvršenika, koji mora biti podnesen u roku od osam dana od dana prijema rješenja o izvršenju, ovlašten postupati po ovakvom prijedlogu stranke i nakon provedenog postupka donijeti rješenje kojim će, ovisno o utvrđenim činjenicama u postupku, donijeti rješenje kojim se usvaja ili odbija prijedlog stranke za ukidanje klauzule izvršnosti. To je ujedno i stav Kantonalnog suda u Širokom Brijegu iznesen u više odluka tog suda, a podnosilac zahtjeva se poziva na odluku Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 P 040057 16 GŽ od 29.11.2017. godine, koju je punomoćnik tuženog priložio u spis.

Odredbom člana 61. a) stav 1. ZPP-a je propisano da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog

pitanja. Odredbom člana 61. b) stav 1. je propisano da zahtjev iz člana 61. a) stav 1. ovog zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, te da će sud uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Odredbom člana 61. d) stav 2. ZPP-a je propisano da će Vrhovni sud Federacije BiH odbiti da riješi sporno pravno pitanje ako ono nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Dakle, iz odredbe člana 61. a) proizilazi da bi se radilo o spornom pravnom pitanju isto treba da bude sporno za sud, a ne za stranku i da postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju. Iz navoda podnosioca zahtjeva proizilazi da to pitanje nije sporno za sud (dugogodišnja jedinstvena praksa, jedinstveno mišljenje svih sudija tog suda i jedinstveni stavovi Kantonalnog suda u Širokom Brijegu), pa dakle nema potrebe da se zauzima stav o spornom pravnom pitanju jer takav stav već postoji. Stoga je Građansko odjeljenje Vrhovnog suda F BiH na sjednici održanoj dana 11.05.2018. godine zauzelo stav da se u konkretnom slučaju ne radi o pitanju koje je od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom pa je odlučilo kao u izreci, a na osnovu odredbe člana 61. d) stav 2. ZPP-a.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo – Jevtić, s.r.